

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1569/16-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Mateřská škola a Domov MAITREA o.p.s.
Sídlo	Sluštice č. p. 11, 250 84 Sluštice
E-mail právnické osoby	t.smolkova@maitrea.cz
IČ	28451481
Identifikátor	691000352
Právní forma	Obecně prospěšná spol.
Zastupující	Mgr. Táňa Smolková
Zřizovatel	Nadační fond MAITREA
Místo inspekční činnosti	Sluštice č. p. 11, 250 84 Sluštice
Termín inspekční činnosti	2. 6. 2016 a 8. 6. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů; zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Hodnoceným obdobím byly školní roky 2013/2014 až 2015/2016 k termínu inspekční činnosti.

Charakteristika

Obecně prospěšná společnost Mateřská škola a Domov MAITREA o.p.s. (dále též MŠ nebo „škola“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny na základě zápisu do školského rejstříku od 1. února 2010. Dvoutřídní MŠ s celodenním provozem (7:00 - 17:00 hodin) sídlí v areálu společně s dalšími subjekty, jejichž prostory využívá (např. dílnu) nebo s nimi spolupracuje (např. klub pro rodiče s dětmi do tří let). Ekologicky pasivní budova je obklopená členitou přírodní zahradou. Kapacita 50 míst byla v hodnoceném období vždy téměř využita. Aktuálně bylo zapsáno 46 dětí, škola neviduje děti se speciálními vzdělávacími potřebami ani děti s odlišným mateřským jazykem. Obě třídy jsou věkově smíšené. Předškolní vzdělávání vychází z principů waldorfské pedagogiky.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

MŠ má stanoveny jasné priority ve vzdělávání, vytvořené prostorové a materiální podmínky i vzdělávací přístupy přispívající k jejich naplňování. Hlavním koncepčním dokumentem je Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP), ve kterém je zahrnuta také zásadní filosofie a principy uplatňovaného alternativního směru. Dokument obsahuje potřebné údaje a splňuje požadavky školského zákona. Hlavní záměry vzdělávání jsou orientovány k harmonickému rozvoji dětí s důrazem na oblast citovou a morální. Ředitelka školy (dále „ředitelka“) uplatňuje v řízení neformální způsob, založený na otevřené komunikaci, vzájemné důvěře, osobní zodpovědnosti a dodržování nastavených pravidel. Pravidelná jednání pedagogické rady (pracovního kolegia) řeší zejména pedagogické a organizační záležitosti vedoucí k naplňování ŠVP, ale mají také funkci vzdělávací (zejména v oblasti didaktiky a metodiky waldorfské pedagogiky). Evaluační systém se soustředí především na hodnocení výsledků vzdělávání u dětí a na oblasti, které přímo souvisí s uplatňovaným vzdělávacím programem. Kontrolní činnost ředitelky je průběžná, k zásadním zjištěným nedostatkům přijímá neprodleně opatření k jejich odstranění. Přesto byly v této oblasti zjištěny dílčí nedostatky, což se projevilo také v době inspekce (viz dále v textu) i v dokumentaci školy. Předložený školní řád vykazoval zásadní nedostatky, jelikož neobsahoval všechny potřebné informace (povinnosti zákonných zástupců a dětí, podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů se zaměstnanci ve škole, vnitřní režim školy, částečně podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí).

Přijímání k předškolnímu vzdělávání neprobíhalo v hodnoceném období zcela v souladu s právními předpisy. Jelikož ředitelka před přijetím dítěte do MŠ nepožaduje potvrzení od lékaře o tom, že se dítě podrobilo pravidelnému očkování, byly přijaty dvě děti (v roce 2013 a 2014), které řádné očkování neměly. Rovněž vystavované doklady o přijetí v aktuálním školním roce nesplňovaly podmínky správního řádu.

Vnější informační systém je vzhledem k velikosti a typu školy zajištěn funkčně, zejména osobním kontaktem, telefonicky, a dále elektronickou komunikací pedagogů s rodiči. Bylo však zjištěno, že informace poskytované zákonným zástupcům dětí na webových stránkách a v dokumentaci nebyly v době inspekce aktuální a shodné (např. rozdílné informace o počtu pedagogů a jejich odborné kvalifikaci v ŠVP zveřejněném na webu v porovnání s aktuálně platným, MŠ používá v dokumentech i na webu již neplatný název). MŠ nabízí zákonným zástupcům dětí mimo třídní schůzky také konzultace o prospívání jejich dětí a o případném stanovování jednotných přístupů.

Podmínky zajištění bezpečnosti a zdraví dětí jsou nastaveny v samostatném dokumentu. O bezpečném chování jsou (dle sdělení ředitelky) děti poučovány, zápisy o něm v třídní

knize chybí. Škola má zvláštním opatřením ošetřeno zajištění dohledu nad dětmi v ložnici, kde je zvýšené riziko úrazu vzhledem k palandám, na kterých děti odpočívají. Přesto se v průběhu inspekce stalo, že učitelka od spících dětí na chvíli odešla. K neopakování tohoto pochybení ředitelka okamžitě přijala opatření v průběhu inspekce. Úrazovost byla v hodnoceném období nízká, žádný úraz nepodléhal povinnosti vyhotovit záznam o úrazu.

Pedagogický tým, který se ředitelce prozatím nepodařilo stabilizovat, tvoří kromě ní další čtyři učitelky. Dvě z nich nemají odbornou kvalifikaci a studují obor, kterým ji získají. Ředitelka zajistila vhodně uvádění nových učitelek přidělením mentora i nabídkou dalších podpůrných aktivit (např. vzájemné hospitace mezi všemi pedagogy, konzultace s vedením školy). Pravidelnou součástí vzdělávání podle ŠVP je specializovaná činnost (eurymie) zajišťována lektorkou, která je zaměstnankyní školy, nikoliv však pedagogickým pracovníkem. Nedostatkem je, že skupiny dětí vzdělává bez přítomnosti kmenové pedagogické pracovnice. V plánování dalšího vzdělávání převládá zaměření na získání a prohlubování odborné kvalifikace, zejména v alternativní pedagogice (některé absolvují tříletý seminář) i prostřednictvím samostudia. Přímá pedagogická činnost je vhodně nastavena tak, aby spolu učitelky působily během dne od doby pobytu venku.

Budova MŠ i zahrada jsou vkusně a účelně vybaveny prvky z přírodních materiálů pro rozvoj smyslů v souladu s filosofií školy. Vhodné podmínky pro spontánní pohybové aktivity nabízí školní zahrada. Nedostatkem je, že sedací nábytek ve třídách je pouze jedné velikosti a nezohledňuje tedy rozdílnou výšku dětí. Učitelky mají k dispozici počítač s internetem a tiskárnu. Pedagogická knihovna je dostatečně vybavena vhodnou literaturou, kterou škola zapůjčuje na základě zájmu také zákonným zástupcům dětí.

Škola hospodáří zejména s finančními prostředky získanými od zákonných zástupců (úplata za vzdělávání) a z dotace ze státního rozpočtu. Dotace pokrývá část mzdových výdajů, zbytek je dofinancován ze školného. Z něj se hradí také veškeré služby související s činností školy, učební pomůcky, hračky, materiál k výuce. Škola se zapojila do projektů vyhlášených MŠMT na zvýšení platů a odměňování pracovníků regionálního školství. Další výnosy z provozování hospodářské činnosti (pronájem prostor pro mateřské centrum aj.) využívá na drobné stavební úpravy, údržbu a nákup materiálu pro děti. Vedení školy se dařilo získávat i finanční dary, které byly použity na nákup materiálů a didaktických pomůcek k výuce.

Školní jídelna v rámci hmotného zabezpečení zajišťuje stravování pro děti. Do stravování jsou zaváděny produkty racionální výživy s dostatkem ovoce a zeleniny. Pitný režim je zajištěn trvale.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu jsou na úrovni vyžadující zlepšení.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Vzdělávací obsah vychází z ročních období, kulturních tradic a činností lidí. Pro naplňování ŠVP vytvořila škola přehledné a vstřícné sociální prostředí s pozitivními vztahy mezi dětmi a dospělými včetně rodičů. Pravidelné zařazování ranního kruhu podporuje sounáležitost dětí se skupinou i společné prožívání.

V průběhu inspekce měly děti dostatek příležitostí věnovat se spontánní hře, nabízených činností se účastnily na základě svého zájmu. Denní program, založený na pravidelném rytmu a opakujících se rituálech, již děti dobře znaly. Obsah vzdělávání byl provázaný jedním tématem a byl založen na nenásilném získávání nových poznatků vlastní zkušeností (např. pozorování, jak se líhnou motýli, jak se prolínají barvy na mokřím podkladu)

a pravidelném střídání klidu a aktivity. Na jejich prožití měly děti dostatek času. Řízené aktivity, pravidelně se opakující každý týden, děti stimulovaly k rozvoji jejich citění (malování akvarelovými barvami, eurytmie). Záměrné podněty pro řešení problémů samostatně nebo ve skupině se v ranním kruhu vyskytovaly v podobě hádanek. Tematicky zaměřené otázky částečně přispívaly ke sdělování zkušeností dětí. Vzdělávacím procesem prostupovaly hudební motivy s pohybem, ke kterým se děti spontánně připojovaly. Bylo využíváno činnostní učení založené na nápodobě, dramatizaci, tvoření i pozorování. Diferenciace vzhledem k věku a schopnostem dětí se v průběhu vzdělávání projevovala zejména při spontánních a výtvarných činnostech. Pedagogické pracovnice vedly děti k samostatnosti při úklidu a k sebeobsluze při přípravě pomůcek. Při stravování se to však projevvalo jen částečně, podle vysvětlení ředitelky je jídlo pojímáno také jako společný rituál se vzájemnou nápomocí. Učitelky poskytovaly dětem zejména nepřímou zpětnou vazbu. Sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení dětí není v MŠ (v souladu s principy waldorfské pedagogiky) cíleně uplatňováno.

Vzdělávání přirozeně podporuje rozvoj vůle, sociálních kompetencí, vzájemné pomoci, ohleduplnosti a sounáležitosti se skupinou. Pravidelné opakování dějů a časová posloupnost přispívají k rozvoji předmatematické a přírodovědné oblasti. Každodenně zařazovaná četba klasických pohádek i běžně uplatňované prvky lidové slovesnosti u dětí rozvíjejí čtenářskou gramotnost, prstové hry také jemnou motoriku a soulad obou mozkových hemisfér. Při práci s výtvarným materiálem jsou děti vedeny k dodržování správných pracovních návyků. Nadané děti jsou ze strany pedagogů v jejich zájmech podporovány (např. ve výtvarné nebo přírodovědné oblasti).

Uplatňované pedagogické přístupy, celkově příznivá atmosféra ve třídách, začleňované rituály podporující soustředěnost a zklidnění mysli, ale také klidný přístup pedagogických pracovníků jsou předpokladem pro zdravý psychický vývoj dětí a jejich pocit jistoty, stálosti a bezpečí. V nesouladu s RVP PV nejsou do vzdělávání zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity. Hojně využívané popěvky a verše s pohybem, prstové a hudebně pohybové hry nemají potřebný vliv na rozvoj pohybové zdatnosti dětí. Nedostatek podnětů pro rozvoj hrubé motoriky ve třídách kompenzoval v době inspekce pobyt na zahradě v členitém přírodním prostředí s využitím vozítek. Odpolední odpočinek je realizován diferencovaně ve skupině starších a mladších dětí. V ložnici na lůžkách a palandách odpočívají mladší děti, starší odpočívají v sále na lehátkách kratší dobu. K individuální diferenciaci a nabídce klidových činností mimo lehátko pro děti s nižší potřebou odpočinku však nedochází. Nabídky nápojů děti samostatně nebo s dopomocí využívají také proto, že je pro ně připravena samoobslužně.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Škola sleduje individuální rozvoj dětí vzhledem k specifikům waldorfské pedagogiky. Pedagogické pracovnice zjištění správně vyhodnocují a stanovují další možnosti působení na dítě i spolupráce s jeho rodinou směrem k harmonickému rozvoji dítěte (záznamy však nejsou vedeny u všech dětí). V případě subjektivních potíží dětí navrhuje škola vyšetření ve školském poradenském zařízení a zprostředkovává na ně kontakty. Na začátku školního roku provádí logopedka depistáž řeči a doporučuje další péči, logopedická prevence v MŠ neprobíhá. Pro děti s odkladem povinné školní docházky jsou vhodně vypracovány individuální plány, které obsahují dílčí konkrétní návrhy pro podporu rozvoje dítěte (např. v oblasti řeči). Záměrná příprava nejstarších dětí ke vstupu do základní školy

neprobíhá, vše je založeno na smysluplných praktických činnostech (např. práci se dřevem, s nástroji, tkaní, šití). Zraková a sluchová percepce jsou přirozeně rozvíjeny v ranním kruhu prostřednictvím pohybových her a her se zpěvem. K rozvoji jemné motoriky a grafického projevu jsou kromě denních činností využívány prstové hry a mandaly. Děti, které v příštím školním roce zahájí povinnou školní docházku, vytváří svou „ročníkovou“ práci, aktuálně se jednalo o tkaní domečku pro malé figurky. MŠ udržuje kontakt se soukromou základní školou s podobným pedagogickým zaměřením, do které odchází část dětí. Ze základní školy má MŠ dle vyjádření ředitelky na připravenost dětí pozitivní ohlas. Děti jsou zdravě sebejisté a mají ke škole pozitivní přístup.

Děti projevovaly v době inspekce schopnosti a dovednosti přiměřené jejich věku. Vztahy mezi nimi byly téměř bezkonfliktní, při spontánních aktivitách spolupracovaly. Při pobytu venku prokazovaly dobrou schopnost pohybovat se i ovládat vozítka (koloběžky, tříkolky) v členitém terénu. Nastavená pravidla soužití děti převážně respektovaly. Ve vztahu k dospělým projevovaly otevřenost a vstřícnost, k ostatním dětem kamarádství a ohleduplnost. Nabízené činnosti přijímaly se zájmem a aktivně se zapojovaly. Záměry ŠVP se škole daří naplňovat.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- *podpora psychického zdraví – vstřícný přístup pedagogických pracovníků, příznivé sociální vztahy mezi dětmi,*
- *pro děti přehledná organizace, dostatek času na prožití všech činností,*
- *prostor pro svobodnou volbu a rozhodování dětí,*
- *jasně nastavená filosofie školy, přirozené uplatňování principů alternativní pedagogiky,*
- *kultivované prostředí MŠ, přírodními prvky vybavený interiér i zahrada,*
- *motivující formy a metody vzdělávání, zprostředkování prožitků dětem.*

Zásadní nedostatky

- *vzdělávání zajišťovala samostatně zaměstnankyně školy, která není pedagogickou pracovnící,*
- *školní řád neobsahoval všechny povinné informace,*
- *byly přijaty dvě děti bez povinného očkování.*

Nedostatky, které byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti

- *bylo přijato opatření k prevenci nedostatku zjištěného v průběhu inspekce (zajištění bezpečnosti dětí).*

Návrhy na zlepšení stavu

- *zefektivnit kontrolní systém ředitelky, sjednotit informace podávané zákonným zástupcům dětí, aktualizovat dokumentaci dle platných právních předpisů,*

- při plánování dalšího vzdělávání pedagogů zařazovat také obecnou problematiku předškolního vzdělávání,
- zařazovat do průběhu vzdělávání pohybové aktivity k procvičení všech svalových skupin, zajistit výškově diferencovaný nábytek k sezení,
- diferencovat odpolední odpočinek podle potřeb jednotlivých dětí.

Hodnocení vývoje od poslední inspekční činnosti v prosinci 2010

- nadstandardní aktivity hrazené rodiči nenarušují průběh vzdělávání,
- došlo k obměně pedagogického týmu, přetrvává jeho částečná nekvalifikovanost,
- nedošlo ke změně v plánování dalšího vzdělávání pedagogů, i nadále se zaměřuje především na vzdělávání v alternativní pedagogice,
- průběh a výsledky vzdělávání si udržují kvalitní úroveň.

Pro účely zvýšení dotací podle § 5 zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, je právnická osoba vykonávající činnost školy celkově hodnocena jako průměrná.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ve věci zápisu do rejstříku škol a školských zařízení, čj. 115298/2015/KUSK, ze dne 26. srpna 2015 s účinností od 1. září 2015
2. Výpis z Obchodního rejstříku vedeného Městským soudem v Praze, oddíl C, vložka 180970 ze dne 2. září 2015
3. Úplné a aktualizované znění zakládací listiny obecně prospěšné společnosti Mateřské školy a Domova MAITREA o.p.s. přijaté dne 5. května 2008, ve znění změn ze dne 28. listopadu 2008, 30. května 2009, 23. května 2011 a 7. února 2013
4. Smlouva o poskytnutí a zvýšení dotace uzavřená s Krajským úřadem Středočeského kraje a Mateřskou školou a Domovem MAITREA o.p.s., čj. 3679/ŠKS/2015, na školní rok 2015/2016 ze dne 29. ledna 2015 a na školní rok 2014/2015 ze dne 13. ledna 2014
5. Veřejnoprávní smlouva o poskytnutí dotace na rozvojový program MŠMT Zvýšení mezd pracovníků soukromého a církevního školství v roce 2015 Č. s-5267/ŠKS/2015
6. Jmenování na pracovní místo ředitelky školy ze dne 29. září 2008 a ředitelky právnické osoby ze dne 22. července 2015 a účinností od 22. července 2015
7. Školní řád s Dodatkem č. 1 s platností od 1. září 2015
8. Školní vzdělávací program Mateřská škola MAITREA o.p.s. s platností od 1. září 2010
9. Třídní vzdělávací programy
10. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ze dne 29. srpna 2015
11. Evidence dětí (školní matrika), stav k datu inspekční činnosti
12. Záznamy o průběhu vzdělávání dětí, individuální plány pro děti s odkladem povinné školní docházky
13. Třídní knihy pro mateřské školy, školní rok 2015/2016 k datu inspekce
14. Přehled o docházce dětí, školní rok 2015/2016 k datu inspekce
15. Pravidla pro přijímání dětí do MŠ MAITREA, o.p.s. s platností od 1. září 2015

16. Doklady o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, Smlouvy o poskytování předškolního vzdělávání, stav k datu inspekční činnosti
17. Kniha úrazů zavedená dne 1. března 2010
18. Směrnice k bezpečnosti a ochraně zdraví dětí v MŠ, Pokyny ke způsobu používání paland v ložnici ze dne 1. září 2015
19. Záznam z provedeného šetření události ze dne 2. června 2016, ze dne 8. června 2016
20. Zápis s ředitelkou mateřské školy ze dne 8. června 2016
21. Zpráva o vlastním hodnocení školy ze dne 10. září 2015
22. Výroční zpráva o činnosti školy 2014/2015, schválená správní radou dne 19. října 2015
23. Personální dokumentace (doklady o odborné kvalifikaci, rozvržení přímé pedagogické činnosti)
24. Záznamy z pedagogické rady od školního roku 2013/2014 k datu inspekce
25. Dokumentace k hodnocení a řízení, pedagogické deníky
26. Inspekční zpráva čj. ČŠIS-2469/10-S ze dne 15. prosince 2010
27. Výkazy o S1-01 o mateřské škole a R13-01 o ředitelství k 30. září 2015
28. Účetní závěrka k 31. prosinci 2015
29. Přehled nákladů a výnosů (Hlavní kniha analyticky) období od 1. ledna 2015 do 31. prosince 2015
30. Finanční vypořádání dotací poskytnutých MŠMT transferem v roce 2015 ze dne 12. ledna 2016
31. Jídelní lístky září 2015 až květen 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Renata Ležalová, školní inspektorka

Renata Ležalová v. r.

Bc. Jana Zochová, školní inspektorka

Jana Zochová v. r.

Bc. Mária Kotvanová, kontrolní pracovnice

Mária Kotvanová v. r.

V Praze 24. června 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Táňa Smolková, ředitelka školy

Smolková v. r.

Ve Slušticích 1. července 2016